EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2006/0064(CNS)

5.12.2006

*

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä
KOM(2006)0191 – C6-0168/2006 – 2006/0064(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Maria da Assunção Esteves

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT.....6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välisen takaisinottosopimuksen tekemisestä
(KOM(2006)0191 – C6-0168/2006 – 2006/0064(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (KOM(2006)0191)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen lauseen,

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0168/2006),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan ja 83 artiklan 7 kohdan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja ulkoasiainvaliokunnan lausunnon (A6-0000/2006),

1. hyväksyy sopimuksen tekemisen;

2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation hallituksille ja parlamenteille.

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

PERUSTELUT

1. Sopimuksen tausta ja syyt

1.1 Tausta

Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välinen takaisinottosopimus on alallaan viides sopimus, joka on neuvoteltu ja tehty yhteisön ja kolmannen valtion välillä. Takaisinottosopimuksen tekeminen Venäjän kanssa sisältyi jo 4. kesäkuuta 1999 hyväksytyssä EU:n yhteisessä strategiassa ehdotettuihin toimenpiteisiin. Neuvotteluiden ensimmäinen kierros käytiin Moskovassa 23. tammikuuta 2003. Lokakuusta 2004 alkaen neuvottelut jatkuivat rinnakkain viisumien myöntämisen helpottamista koskevasta sopimuksesta käytävien EU:n ja Venäjän välisten neuvotteluiden kanssa. Kyseiset sopimukset parafoitiin virallisesti Moskovassa 4. huhtikuuta 2006. Koska viisumien myöntämisen helpottamista koskeva sopimus ja takaisinottosopimus liittyvät toisiinsa, ne molemmat pitäisi allekirjoittaa ja saattaa voimaan samaan aikaan. Sopimusten taustalla on vastavuoroinen poliittinen korvaus.

Venäjän kanssa tehtävän takaisinottosopimuksen pääsisältö voidaan tiivistää seuraavasti: Sopimuksella vahvistetut takaisinottovelvollisuudet (2–5 artikla) perustuvat vastavuoroisuussääntöön ja ne kattavat sopimusosapuolten kansalaiset (2 ja 4 artiklat) sekä kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt (3 ja 5 artikla). Sopimukseen sisältyy myös määräyksiä, jotka liittyvät takaisinoton edellytyksiin (3 ja 5 artikla), kauttakulkuun (14 ja 15 artikla sekä liite 6), takaisinottomenettelyn teknisiin kysymyksiin (6–13 artikla sekä liite 1–5) sekä kuluja, tietosuojaa ja sopimuksen suhdetta muihin kansainvälisiin velvoitteisiin koskeviin sääntöihin (16–18 artikla) ja takaisinoton sekakomitean kokoonpanoon, tehtäviin ja valtuuksiin (19 artikla). Jotta sopimus voitaisiin panna täytäntöön käytännössä, Venäjää vaaditaan 20 artiklassa tekemään kahdenvälisiä täytäntöönpanopöytäkirjoja kaikkien jäsenvaltioiden kanssa.

1.2. Syyt

Takaisinottosopimukset sopivat EU:n laajempaan muuttoliikkeiden hallintaa koskevaan strategiaan, jonka on ensisijaisesti tarkoitus olla ehkäisevä ja perustua lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Takaisinottoa voidaan pitää viimeisenä vaihtoehtona. Pakkoon perustuvan paluun sijaan on suosittava vapaaehtoista paluuta. EU:n näiden linjojen suuntaisesti määrittelemään strategiaan ei kuitenkaan aina sisälly sopivaa käytännön menettelyä. Kun otetaan huomioon vaikeudet saada aikaan tehokasta yhteistyötä lähtömaiden kanssa, EU on pyrkinyt ennen kaikkea löytämään tapoja maahanmuuttajien palauttamisen nopeuttamiseksi. Usein jätetään huomioimatta, mitä maahanmuuttajat joutuvat kokemaan kauttakulun aikana ja palatessaan takaisin lähtömaahansa.

Laitonta maahanmuuttoa sääntelevä politiikka on liitettävä erottamattomasti ihmisoikeuspolitiikkaan. Jotta takaisinottosopimukset olisivat lainmukaisia, niiden on

estettävä humanitaarisen vastainen eli summittainen tai pelkistetyn tekninen lähestymistapa laittomaan maahanmuuttoon. Takaisinotto ei ole niin yksinkertainen asia kuin miltä se ensi näkemältä vaikuttaa. Oikeudenmukainen takaisinottomenettely tarkoittaa, että sopimusosapuolilla on oltava yksiselitteisen demokraattinen valtiorakenne. Niiden toimielinten rakenteen ja poliittisten käytäntöjen on voitava taata ihmisoikeuksien noudattaminen.

EU:n ja Venäjän väliset suhteet ovat kriittisessä vaiheessa. Uusi kumppanuus- ja yhteistyösopimus vuoden 2007 jälkeen riippuu Venäjän ihmisoikeustilannetta koskevasta käsityksestä.

2. Parlamentin asema

Kansainvälisiä sopimuksia tehtäessä parlamentin ei kannata jäädä pelkästään tarkkailijaksi. Itse asiassa parlamenttia kuullaan vasta siinä vaiheessa, jolloin ei ole enää mahdollista muuttaa sopimuksen sisältöä tai estää sen tekemistä. On totta, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 300 artiklan mukaan parlamenttia on vain kuultava tämänkaltaisissa tapauksissa. Toisaalta neuvoston ja komission olisi tiedotettava parlamentille säännöllisesti, kun neuvottelut on aloitettu. Velvollisuus tehdä yhteistyötä rehellisesti (perustamissopimuksen 10 artikla) pätee sekä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten välisiin suhteisiin että itse toimielinten välisiin suhteisiin. Parlamentti kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkossakin täyttämään tämän tiedotusta koskevan velvollisuuden aina kun EU tekee sopimuksia kolmansien valtioiden kanssa.

Parlamentti suhtautuu myönteisesti siihen, että *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä palautettaessa laittomasti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia* (KOM(2005)0391 – 2005/0167(COD)) tulee pian voimaan. Kyseiseen direktiiviin sovelletaan yhteispäätösmenettelyä. Sen keskeisiä periaatteita on noudatettava kussakin takaisinottosopimuksessa.

Kansainväliset sopimukset ja niihin liittyvä maahanmuuttoa koskeva monitahoinen ongelma vaativat, että EU:n tasolla tehtävät päätökset perustuvat demokratiaan. Perustuslakisopimus tuo EU:n ulkopolitiikkaan tarvittavaa yksimielisyyttä, yhtenäisyyttä ja parlamentaarista päätösvaltaa.

3. Palauttamispolitiikka ja ihmisoikeudet: perusedellytykset ja menettelyä koskevat edellytykset

Ihmisoikeuksien on oltava kunniapaikalla takaisinottosopimuksessa. Tämä tarkoittaa, että on luotava edellytykset, jotka mahdollistavat laittomien maahanmuuttajien ihmisarvon kunnioittamisen. Takaisinottosopimukset ovat pohjimmiltaan inhimillisiä eivätkä teknisiä kysymyksiä. EU:n täytyy ponnistella riittävästi, jotta sopimuksesta tulisi onnistunut.

3.1. Perusedellytykset

3.1.1. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi EU on julistanut, että se tukee Venäjän tuomioistuinjärjestelmän uudistamista ja maan rajojen hallintaa.

Parlamentti kehottaa neuvostoa ja komissiota ponnistelemaan kaikin tavoin asian osalta ja edistämään myös rajavalvonta- ja maahanmuuttoviranomaisten kouluttamista.

3.1.2. Parlamentti katsoo, että Venäjän kykyä hallita maahanmuuttoa on parannettava, jotta Venäjän viranomaiset voivat täyttää heille takaisinottosopimuksen nojalla lankeavat velvollisuudet mahdollisimman pian sopimuksen voimaantulon jälkeen.

3.1.3. Parlamentti on huolestunut siitä, että sopimuksen täytäntöönpanoa varten ei ole sääntelykehystä.

3.1.4. Parlamentti kehottaa komissiota tarjoamaan Venäjän viranomaisille tarvittavaa asiantuntemusta, jos Venäjän on täytettävä velvoitteensa kansainvälisten normien mukaisesti.

3.1.5. Parlamentti peräänkuuluttaa yhä vilkkaampaa ihmisoikeuksia koskevaa vuoropuhelua Venäjän kanssa. Venäjä ei ole vielä ratifioinut Euroopan ihmisoikeussopimuksen kuudetta lisäpöytäkirjaa kuolemanrangaistuksen poistamisesta rauhan aikana, se ei ole allekirjoittanut kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaista YK:n yleissopimusta, se ei ole ratifioinut yksityisoikeuden alaa koskevaa Haagin yleissopimusta kansainvälisestä lapsikaappauksesta, se ei toimi täydessä yhteistyössä Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden Kansakuntien kidutuksen vastaisten komiteoiden kanssa, se ei ole saattanut päätökseen menettelyä Euroopan sosiaalisen peruskirjan ratifioimiseksi, eikä se ole uudistanut yleisiä syyttäjänvirastojaan, jotta se pitäisi Euroopan neuvostolle antamansa sitoumukset.

3.1.6. Vaikka sopimuksen tekstissä viitataan erityisesti osapuolten allekirjoittamiin kansainvälisiin yleissopimuksiin (18 artikla), on perusteltua vaatia valvontaa, jolla varmistetaan, että Venäjän viranomaiset noudattavat maahanmuuttajien takaisinotossa korkeimpia ihmisoikeusnormeja. Yhä useammin kantautuu tietoja siitä, että Venäjällä kulkeudutaan kohti autoritaarista yhteiskuntajärjestystä. Tämä aiheuttaa erittäin suurta huolestuneisuutta parlamentissa (vrt. muun muassa *Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n ja Venäjän suhteista*, EUVL C 117E, 18.5.2006, s. 235, sekä *Euroopan parlamentin päätöslauselma ihmisoikeuksista Venäjällä ja kansalaisjärjestöjä koskevasta uudesta lainsäädännöstä*, P6_TA(2005)0534).

3.1.7. EU:n arvojen mukainen palauttamispolitiikka ei voi perustua pelkästään ahdasmieliseen yleistä järjestystä koskevaan lähestymistapaan, vaan se on sen sijaan sisällytettävä muiden politiikan alojen laajempaan soveltamisalaan. Itse asiassa nyt tarvitaan *toimintasuunnitelma*, jonka avulla

i) tehostetaan kehitysyhteistyötä lähtömaiden kanssa

ii) arvioidaan jäsenvaltioiden tekemien palauttamisten todellista laajuutta

iii) laaditaan yhteisiä valvontajärjestelyjä niiden maiden kanssa, joiden kanssa on tehty takaisinottosopimuksia tai -lausekkeita

iv) edistetään aktiivisesti EU:n ja jäsenvaltioiden välistä yhtenäisyyttä koulutuksen ja kahdenvälisten sopimusten täytäntöönpanon osalta

v) edistetään tiiviimpää ja jäsennellympää vuoropuhelua Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun viraston ja Euroopan neuvoston kanssa.

3.1.8. Voidaan todellakin sanoa, että EU:n ulkopolitiikka on suunnattoman haasteen edessä ja että maahanmuutto on yksi kyseisen politiikan tärkeimmistä ja herkimmistä osa-alueista. Maahanmuutto edellyttää, että EU:n maahanmuuttoa ja palauttamista koskevat velvollisuudet saatetaan tasapainoon, mitä ei ole vielä saavutettu. Se vaatii yhtenäistä lähestymistapaa, joka kattaa muuttoliikkeen molempiin suuntiin. Haasteena on luoda EU:hun uusi institutionaalinen järjestys, joka mahdollistaa yhteisen strategian laatimisen ja parlamentin päätöksentekovallan ulottamiseen kaikkiin asiaa koskeviin kysymyksiin. Ainoa mahdollinen vaihtoehto on demokraattinen rationaalisuus eli yhteispäätösmenettely.

3.1.9. Edellä mainitut edellytykset olisivat ihanteellinen perusta laittomien maahanmuuttajien palauttamista koskevalle yhteiselle strategialle. Ulkoasiainministerien ja maahanmuuttoasioista vastaavien ministerien on pidettävä usein kokouksia parlamentin ja komission kanssa kyseisen strategian suuntaviivojen määrittämiseksi ja myös sen täytäntöönpanon valvomiseksi.

Maahanmuuttoasiat ja ulkorajojen hallintaa koskeva yhteistyö ovat EU:n ja sen naapureiden välisten suhteiden koetinkivi. Hataralla pohjalla olevaa palauttamispolitiikkaa ei voida oikeuttaa EU:n arvojen valossa, jos Euroopan poliittinen järjestelmä ei saa täytettyä kaikkia velvollisuuksiaan.

3.2. Menettelyä koskevat edellytykset

On täysin ilmeistä, että palauttamiseen liittyy vakavia kysymyksiä.

EU:n täytyy varmistaa, että palauttamismenettelyssä jäsenvaltiot ja Venäjä kunnioittavat kyseisten henkilöiden perusoikeuksia. Erityisesti olisi kunnioitettava muuttoliikkeiden yhteydessä useimmin esillä olevia oikeuksia, eli syrjimättömyyttä, fyysistä ja psyykkistä loukkaamattomuutta ja perheiden suojelua sekä kunnollisia oloja, kun ihmisiä pidetään vangittuna tai kun heihin sovelletaan kauttakulkumenettelyä, samoin kuin olennaisia varotoimenpiteitä, jotka koskevat oikeutta oikeudenkäyntiin. Kyseisiä oikeuksia on käytettävä silloin, kun arvioidaan, noudattavatko sopimusosapuolet sopimusta ja toimivatko ne rehellisesti.

i) Miten komissio ja neuvosto varmistavat, että edellä mainittuja oikeuksia kunnioitetaan palauttamisen yhteydessä ja erityisesti suureen ihmismäärään kohdistuvan palauttamisen yhteydessä?

ii) Mitä yhteisiä valvontajärjestelyjä ne aikovat ottaa käyttöön Venäjän kanssa?

iii) Mitä perusteita sovelletaan sen varmistamiseksi, että valtio, johon maahanmuuttajat palaavat, takaa tuomioistuinjärjestelmänsä oikeudenmukaisuuden ja poliittisen järjestelmänsä demokraattisuuden?

iv) Mitä järjestelyjä tehdään kohdemaita koskevan tiedon jakamiseksi kansalaisuudettomille henkilöille? Vai ovatko sellaiset maat sopimuksen tarkoituksen kannalta merkityksettömiä?

3.2.1. Oikeudet on siis taattava koko menettelyn ajan. Sopimuksen teksti herättää useita kysymyksiä.

3.2.1.1. Turvapaikanhakijat

Sopimuksen teksti ei sulje selkeästi pois turvapaikanhakijoita. Se saattaa siksi johtaa sellaisten turvapaikanhakijoiden takaisinottoon, joiden hakemuksia ei ole vielä käsitelty tai joiden hakemukset on hylätty tai jätetty käsittelemättä turvallinen kolmas maa -käsitteen soveltamisen tuloksena.

Parlamentti pyytää komissiota ottamaan tämän asian esille takaisinoton sekakomiteassa ja peräänkuuluttamaan varotoimenpiteiden käyttöönottamista, jotta turvapaikanhakijat voisivat hyötyä turvapaikkamenettelystä, joka kunnioittaa heidän asemaansa kansainvälisessä lainsäädännössä, ja ulottamaan sen myös palautuskiellon periaatteeseen (*non-refoulement*).

On taattava, että turvapaikan saaneille henkilöille ja pakolaisille annettua erityistä kansainvälistä suojelua ei heikennetä.

3.2.1.2. Kolmansien maiden kansalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt

i) Miten saadaan tietoa kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden kohdemaiden ihmisoikeustilanteesta?

ii) Vuonna 1954 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen mukainen kansalaisuudettomien henkilöiden asema olisi erityisesti mainittava 18 artiklan luettelossa, joka ei kieltämättä ole kovin perusteellinen. Selkeä viittaus kansalaisuudettoman henkilön asemaan valistaisi kuitenkin hallintoviranomaisia.

3.2.2. Koska takaisinoton sekakomitean (19 artikla) valtuudet eivät ulotu ihmisoikeuksien valvontaan, ne ovat selvästi puutteelliset ja olennaisesti vääristyneet. Ihmisiin sovellettavaa sopimusta ei sinänsä voida pitää pelkästään teknisenä sopimuksena.

Siksi parlamentti suosittelee, että takaisinoton sekakomitean valtuuksiin sisältyisi mahdollisuus valvoa ihmisoikeuksien noudattamista takaisinoton kaikissa vaiheissa.

3.2.3. Nopeutetussa menettelyssä (6 artiklan 3 kohta) esitetään häiritsevä ja peruuttamaton oletus, joka koskee kyseisten henkilöiden sääntöjenvastaista asemaa. Mikä lauseke tässä yhteydessä koskee varotoimenpiteitä, jotka oikeus oikeudenkäyntiin

mahdollistaa? Miten menettely voidaan sovittaa käytännössä yhteen sen erityisaseman kanssa, jonka turvapaikanhakija saa kansainvälisessä lainsäädännössä?

3.2.4. Kauttakulun sallimisen osalta lapsia, perheiden yhtenäisyyttä sekä laittomien maahanmuuttajien fyysistä ja psyykkistä loukkaamattomuutta suojelevia varotoimenpiteitä tai oikeutta oikeudenkäyntiin koskevia keskeisiä varotoimenpiteitä ei ole sisällytetty 14 artiklassa määriteltyjä varotoimenpiteitä koskevaan luetteloon. Edellä mainitut varotoimenpiteet ovat kuitenkin ihmisyyden periaatteen keskeisenä ytimenä, ja periaatetta on noudatettava, jos sopimuksen on tarkoitus olla pätevä sekä EU:n arvojen että kansainvälisen lainsäädännön kirjoittamattomien periaatteiden valossa.

3.2.5. Takaisinottosopimukseen ei sisälly mahdollisuutta luoda täydentävää suhdetta vapaaehtoisen paluun periaatteeseen. Tämän mahdollisuuden mukaan laittomalle maahanmuuttajalle on myönnettävä tietty aikaväli, jonka aikana hän voi lähteä maasta vapaaehtoisesti. Tämä olisi ensimmäinen vaihtoehto pakkoon perustuvalle paluulle.

3.2.6. Sopimukseen olisi sisällytettävä ihmisoikeuksia koskeva lauseke. Vastoin parlamentin viimeisimpiä näkemyksiä, jotka koskevat neuvotteluja kansainvälisistä sopimuksista ja niiden tekemistä kolmansien valtioiden kanssa, Venäjän kanssa tehtävä takaisinottosopimus ei sisällä vastavuoroista ihmisoikeus- ja demokratialauseketta, jonka rikkominen voisi johtaa sopimuksen keskeyttämiseen tai jopa sen päättymiseen.

Ihmisoikeus- ja demokratialausekkeesta Euroopan unionin sopimuksissa (2005/2057(INI)) annetun *päätöslauselman* 8 kohdassa parlamentti kehotti ”laajentamaan ihmisoikeus- ja demokratialausekkeen käytön kaikkiin Euroopan unionin ja kolmansien maiden välisiin uusiin sopimuksiin, olipa kyse teollisuusmaista tai kehitysmaista, ja alakohtaisiin sopimuksiin, kuten kalastusta, maataloutta, tekstiilejä, kauppaa ja teknistä tai taloudellista tukea koskeviin sopimuksiin, samansuuntaisesti kuin AKT-maiden kanssa on toimittu”.

Parlamentti kehottaa nyt komissiota ja neuvostoa laatimaan perusteellisen arvioinnin tekeillä olevien sopimusten täytäntöönpanosta laittomien maahanmuuttajien takaisinottamisen osalta ja ottamaan arvioinnissa huomioon ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

4. Loppuhuomautukset

Todellinen ongelma EU:n ja Venäjän välisessä takaisinottosopimuksessa liittyy kysymykseen siitä, saako ihmisoikeuksien suojelu keskeisen aseman vai jääkö se sivummalle palauttamista koskevassa tiivistetyssä lähestymistavassa, jossa turvallisuusseikat saavat etusijan humanitaariseen näkökantaan verrattuna.

Takaisinottosopimuksissa ei saa sekoittaa laitonta maahanmuuttoa rikollisuuteen. Ne eivät saa johtaa kiusaukseen asettaa palauttaminen maahanmuuttopolitiikan keskeiseksi kysymykseksi. Lukuihin keskittymisen ei pidä antaa vesittää yksilöllisiin ihmisoikeuksiin kohdentuvaa huomiota. Yksikin ihmisoikeusrikkomus antaa aihetta huoleen. Sopimuksen käytännöllinen ulottuvuus ei saa jättää moraalista ulottuvuutta varjoonsa.

EU:n ja Venäjän väliset suhteet lisääntyvät jatkuvasti. Jos niiden halutaan onnistuvan aidosti, niiden on ulotuttava pelkästään teknisiä näkökohtia pidemmälle eli arvoihin. Vain siten saavutamme tavoitteen laajemmasta Euroopasta, jossa ollaan tietoisia perusarvoista ja jossa kyetään vaikuttamaan maailmaan.

Näiden näkökohtien perusteella parlamentti puoltaa sopimuksen tekemistä. Sopimuksen lainmukaisuutta voidaan arvioida vain yhdellä vertailuperusteella, joka on täydellinen ihmisarvo – EU:n politiikan lähtökohta ja perimmäinen tavoite.